

KONFERENSIYALAR UZ

— ANJUMANLAR PLATFORMASI

O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

**IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

AVGUST, 2025-YIL

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

**IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, avgust

TOSHKENT-2025

ISBN 978-9910-09-259-6

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI. IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 232 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 05-avgust

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur nashrda "O'zbekiston — 2030: innovatsiya, fan va ta'lim istiqbollari" nomli IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi doirasida taqdim etilgan ilmiy maqolalar to'plami jamlangan. Unda O'zbekistonning turli oliy ta'lim va ilmiy-tadqiqot muassasalari, tarmoq tashkilotlari, mustaqil tadqiqotchilar tomonidan taqdim etilgan ijtimoiy-gumanitar, iqtisodiyot, huquq, biologiya, tibbiyot va boshqa sohalarga oid maqolalar kiritilgan. Maqolalarda ilm-fanning zamonaviy yo'nalishlari, innovatsion texnologiyalar, ta'lim islohotlari hamda barqaror taraqqiyotga oid masalalar muhokama qilingan. To'plam akademik izlanishlar, amaliy tajribalar va ilmiy xulosalarni birlashtirgan holda, fanlararo integratsiyani chuqurlashtirish va ilmiy hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsiya, fan va ta'lim, O'zbekiston 2030, barqaror rivojlanish, ilmiy izlanishlar, fanlararo integratsiya, ilmiy hamkorlik, texnologik taraqqiyot, zamonaviy ta'lim.

ISBN 978-9910-09-259-6

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Фозилжонов Хожиақбар

ОБЗОР ТЕСТ ПАТТЕРНОВ ДЛЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ПАРАМЕТРОВ ПЭМИ ВИДЕОТРАКТОВ
CBT.....7-11

Mamadaliyeva Gulhayo

QANOT UYUMLARI TENG BO'LMAGAN EGAT OCHGICHINI QANOTINING BALANDLIGINI
UNING ISH KO'RSATGICHLARIGA TA'SIRI 12-16

Iskandarov Orifxon

TIRIKOTAJ MATOLAR SIFATI: ILMIY-TAHLILY YONDASHUV..... 17-19

TARIX FANLARI

Bobojonova Zuxra

NIZOMIDDIN SHOMIY VA SHARAFIDDIN ALI YAZDIYLARNING ZAFARNOMA ASARLARIDAGI
QIYOSIY FARQLAR..... 20-23

Sattarova Marhabo

O'ZBEKISTONDA MILLATLARARO TOLERANTLIK VA UNING MADANIY-SIYOSIY
JARAYONLARGA TA'SIRI 24-25

Xasanova Nargiza

AYOL-QIZLARNING ILMIY IZLANISHLARI VA TADQIQOTLARI HAQIDA 26-29

Rustamova Nigora

MUSTAQILLIK YILLARIDA SAMARQAND VILOYATIDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISH
ISTIQBOLLARI 30-32

Xalilov Baxodir

YOSHLAR BILAN ISHLASHDA MAKTABDAN TASHQARI TA'LIMNING ROLI: "KAMOLOT"
TASHKILOTI FAOLIYATI TAHLILI (Navoiy viloyati misolida) 33-37

Норов Шухрат

УЧАСТИЯ МОЛОДЁЖНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ В ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЖИЗНИ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН (на примере Самарканда, Бухары и Навои) 38-41

Sattarova Marhabo

O'ZBEKISTONDA MILLATLARARO TOLERANTLIK VA UNING MADANIY-SIYOSIY
JARAYONLARGA TA'SIRI (Surxondaryo viloyati 1991-2022 yillarda) 42-43

IQTISODIYOT FANLARI

Qo'chqarov Baxtiyor

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA AYLANMA MABLAG'LAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH
METODIKASI 44-47

Abduraimova Nigora

TABAQALASHTIRILGAN SOLIQ STAVKALARINI QO'LLASH
BO'YICHA JAHON TAJRIBASI 48-51

Sidiqov Jasurbek

IJTIMOY INNOVATSIYALARNI TATBIQ ETISHDAGI MUAMMOLAR VA YECHIMLAR..... 52-56

Nematova Dilnoza

ASOSIY VOSITALARNING ESKIRISHI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 57-63

Axmedova O'g'ilshod

O'ZBEKISTONDA MIKROMOLIYA TASHKILOTLARIDA ISLOM MOLIYASI
INSTRUMENTLARINING JORIY ETILISHI VA UNING ISTIQBOLLARI 64-66

<i>Abduraimova Nigora</i> TABAQALASHTIRILGAN STAVKALARNI QO'LLASHDAGI MUAMMOLAR VA QARAMA-QARSHILIKLAR	67-70
<i>Tuychiyev Anvarjon</i> MAMLAKAT XIZMATLAR KO'RSATISH SOHASINING RIVOJLANISH IMKONIYATLARI	71-75
<i>Asqarov Abrorjon</i> TALABALARDA MOLIYAVIY SAVODXONLIKNI RIVOJLANTIRISH DARAJALARI VA UNI PEDAGOGIK TASHXISLASH XUSUSIYATLARI	76-85
<i>Yusufjonov Ravshanbek</i> INVESTMENTS IN THE AGRICULTURAL SECTOR.....	86-88
FALSAFA FANLARI	
<i>Gafurova Munajat</i> O'ZBEKISTON SHAROITIDA GENDER TENGSIZLIGINING IJTIMOY TABIYATI VA UNING BARTARAF ETILISH YO'LLARI.....	89-92
<i>Abdullayev Sodiqjon</i> ZAMONAVIY GLOBAL MUHITDA SALOMATLIK MADANIYATINING SHAKLLANISH OMILLARI	93-98
FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Yusufova Farangiz</i> HALIMA XUDOYBERDIYEVA SHERIYATIDA BADIY-ESTETIK TALQIN.....	99-102
<i>Xoliyorova To'lg'anoy</i> O'ZBEK TILI O'QITISH JARAYONIDA KORPUS LINGVISTIKASI VOSITALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	103-104
<i>Ro'ziyev Temur</i> IJODDAGI SHAXS VA ESTETIK POZITSIYA MUTANOSIBLIGI	105-112
<i>Eshchanova Mavjuda</i> CLASSICAL CLASSIFICATIONS OF EUPHEMISMS: SEMANTIC, PRAGMATIC AND FUNCTIONAL APPROACHES.....	113-115
<i>Sobirova Shahzoda, Jumayeva Dilfuza</i> ALISHER NAVOIY ASARLARINING STILISTIK XUSUSIYATLARI ("Hayrat ul-abror" dostoni misolida).....	116-119
<i>Bahromjonova Shahnoza</i> "MOMOTARO" YAPON XALQ ERTAGI VA UNING FILM VA ANIMEDAGI TALQINI	120-122
<i>Maxmudova Marjona</i> "DOLZARB 90 KUN" TASHABBUSI DOIRASIDA YOSHLAR BILAN ISHLASHNING YANGI BOSQICHI.....	123-124
<i>Gulmuradova Sobira</i> TURKIYSHUNOSLIKDA ETNOGRAFIKMLARNING O'RGANILISHIGA DOIR.....	125-127
<i>Qurbonova Aziza</i> O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA SOMATIK IBORALARNING AHAMIYATI	128-129
<i>Pulatjonova Muxtasar</i> ENGLISH LEARNING DIFFICULTIES OF UZBEK LEARNERS: A QUESTIONNAIRE-BASED STUDY.....	130-136

<i>Qosimova Malika</i> LAKUNALARNING TARJIMASHUNOSLIKDA O'RGANILISHI VA ULARNI BARTARAF ETISH METODLARI	137-140
<i>Ayimbetova Damekhan</i> ADABIYOTSHUNOSLIKDA TED XYUZ IJODINING O'RGANILISHI: ANIMALISTIK SHE'RIYATI VA OBRAZLAR TIZIMI	141-145
<i>Yo'ldasheva Mahliyo</i> "MARTIN IDEN" VA "OQ SO'YLOQ" ASARLARI TARJIMALARINING LINGVOPRAGMATIK XUSUSIYATLARI	146-149
YURIDIK FANLARI	
<i>G'ofurov Ramzbek</i> DASTLABKI TERGOVDA JAMOATCHILIKNING ISHTIROKI	150-154
<i>Turdibaeva Mukhaddas</i> JUDICIAL REFORMS OF UZBEKISTAN-A NEW ERA, NEW APPROACHES	155-160
<i>Gafurova Shoir</i> ELEKTRON DALILLARNI TO'PLASH VA TAQDIM ETISHNING AMALIY MUAMMOLARI	161-165
<i>Komilov Avazbek</i> PROKURORNING MA'MURIY JAVOBGARLIK TO'G'RSIDA ISH QO'ZG'ATISH HAQIDAGI QARORI VA UNING SHAKLI HAMDA MAZMUNIGA QO'YILGAN TALABLAR	166-169
<i>Babajanov Farrux</i> IQTISODIY PROTSESSUAL HUQUQI PRINSIPLARINI SUD XARAJATLARI INSTITUTIDA AKS ETTIRISH	170-175
PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Нуриллаева Угулхон</i> ПРОЦЕССЫ ОБРАТНОЙ СВЯЗИ (feedback) И МОНИТОРИНГА: ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЦИФРОВЫХ ДАННЫХ ВО ВЗАИМОДЕЙСТВИИ МЕЖДУ СТУДЕНТОМ И ПРЕПОДАВАТЕЛЕМ	176-181
<i>Tursinova Zoxida</i> TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATINI BAHOLASH MEXANIZMLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING O'ZIGA XOS HUSUSIYATLARI	182-191
<i>Babayeva Shahnoza</i> BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING METODIK MUAMMOLARI VA DOLZARBLIGI	192-194
<i>Rasulova Barnoxon</i> KOMPETENSIYAVIY YONDASHUVGA ASOSLANGAN TA'LIMDA FORMATIV VA SUMMATIV INNOVATSION BAHOLASH USULLARI	195-199
<i>Zokirjonov Akramjon</i> O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI	200-202
<i>Baratova Yulduz</i> MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI TARBIYALASHDA SHAXSGA YO'NALTIRILGAN YONDASHUVNING AHAMIYATI	203-206

Sattoriy Shohruh

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA

TA'LIM SIFATINI TA'MINLASH MEXANIZMLARI 207-210

TIBBIYOT FANLARI

Urunbayeva Dilorom, Xudaybergenova Shaxnoza

AUTOIMMUN TIREOIDIT VA SELEN..... 211-213

Мамадалиев Хасанхон

ПАТОМОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЯВЛЕНИЯ АНТИФОСФОЛИПИДНОГО СИНДРОМА (АФС)

И УРОВЕНЬ АНТИФОСФОЛИПИДНЫХ АНТИТЕЛ У ЖЕНЩИН-РОДИЛЬНИЦ: КЛИНИКО-

МОРФОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ..... 214-218

Maxmudbekov Boburmirzo

BOLALARDA PASTKI JAG' O'TKIR ODONTOGEN OSTEOMIELITINI KOMPLEKS DAVOLASHDA

OPERATSIYADAN KEYINGI YARALARNI MAXALLIY DAVOLASH..... 219-221

PSIXOLOGIYA FANLARI

Усманова Лилия

ЭТАПЫ ЖИЗНЕННОГО ЦИКЛА СЕМЬИ: ПОДХОДЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ В НАУЧНОЙ

ТРАДИЦИИ 222-225

SIYOSIY FANLAR

Sa'diyev Bahodir

ENERGETIKANING RIVOJLANISH OMILLARI VA ASOSIY GLOBAL AKTYORLARI..... 226-231

TIRIKOTAJ MATOLAR SIFATI: ILMIY-TAHLILIY YONDASHUV

Iskandarov Orifxon Fozilxon o'g'li

Namangan muxandislik texnologiyalari institute magistranti

Namangan, O'zbekiston

Annotatsiya. Mazkur maqolada tirikotaj matolar sifati, ularning asosiy baholash mezonlari hamda turli tolalardan tayyorlangan matolarning fizik va gigiyenik xususiyatlari tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida paxta, sintetik va aralash tolali tirikotaj matolari o'rganildi, ularning havo o'tkazuvchanligi, cho'ziluvchanlik darajasi, tuklanish va yuvishga bardoshlilik kabi parametrlar eksperimental usulda baholandi. Tahlil natijalariga ko'ra, universal sifat ko'rsatkichlariga ega matolar sifatida paxta va polyester aralashmasidan tayyorlangan tirikotaj mahsulotlari eng maqbul variant sifatida baholandi.

Kalit so'zlar: tirikotaj mato, sifat ko'rsatkichlari, paxta, polyester, aralash tolalar, to'qimachilik.

QUALITY OF TIRE COTTON FABRICS: A SCIENTIFIC-ANALYTICAL APPROACH

Iskandarov Orifkhon Fozilkhon oglu

Namangan Institute of Engineering Technologies, Master's degree student

Namangan, Uzbekistan

Annotation: This article analyzes the quality of tire cotton fabrics, their main evaluation criteria, and the physical and hygienic properties of fabrics made from various fibers. During the study, cotton, synthetic, and mixed fiber tire cotton fabrics were studied, and their parameters such as air permeability, elongation, pilling, and washing resistance were evaluated experimentally. According to the results of the analysis, tire cotton products made from a mixture of cotton and polyester were evaluated as the most optimal option as fabrics with universal quality indicators.

Key words: tire cotton fabric, quality indicators, cotton, polyester, mixed fibers, textiles..

DOI: <https://doi.org/10.47390/259-6/uzb-IV/No-03>

Zamonaviy to'qimachilik sanoatining eng jadal rivojlanayotgan yo'nalishlaridan biri bu – tirikotaj mahsulotlar ishlab chiqarish hisoblanadi. Tirikotaj matolar kundalik hayotda, ayniqsa, kiyim-kechak, sport anjomlari, tibbiyot kiyimlari, hamda bolalar mahsulotlarida keng qo'llaniladi. Ular o'zining elastikligi, yengilligi, havo o'tkazuvchanligi va tana bilan moslashuvchanligi tufayli foydalanuvchilar orasida yuqori talablarga ega. Biroq, ushbu matolarning sifati turli texnologik omillar, xomashyo turlari, to'qish usullari va ishlov berish bosqichlariga bog'liq bo'ladi.

Tadqiqotda eksperimental va taqqoslov tahlil usullari qo'llanildi. Namuna sifatida O'zbekistondagi hamda xorijdagi yirik ishlab chiqaruvchilarning 100% paxta, paxta-polyester aralashmasi (50/50), va 100% sintetik tolalardan (poliamid, polyester) tayyorlangan tirikotaj matolari tanlab olindi. Baholash quyidagi to'rtta asosiy sifat mezonlari asosida amalga oshirildi:

1. Yuzasining silliqligi va tuklanish darajasi (pilling)
2. Cho'ziluvchanlik (elastiklik) darajasi
3. Havo o'tkazuvchanlik darajasi
4. Yuvishga va ishlovga bardoshlilik

Laboratoriya sinovlari O'zbekiston Davlat standartlari (O'zDST) va xalqaro ISO 9237, ISO 12945-2, ISO 13934-1 standartlariga muvofiq olib borildi. Har bir namuna 5 marta yuvilgan holda ham tahlil qilindi. Barcha natijalar statistik tahlil asosida umumlashtirildi.

Tadqiqot natijalari tirikotaj matolar sifati ularning tarkibi va ishlab chiqarish texnologiyasiga bevosita bog'liqligini ko'rsatdi.

100% paxtali tirikotaj matolar:

- Yuqori havo o'tkazuvchanlik va gigroskopiklikka ega
- Tuklanish darajasi yuvishdan so'ng ortadi
- Elastiklik past, deformatsiyaga moyil

Paxta-polyester aralashmasi (50/50):

- O'rtacha cho'ziluvchanlik va yuqori shakl barqarorligi
- Tuklanishga nisbatan chidamli
- Yuvishga va mexanik ishlovga nisbatan bardoshli

100% sintetik tolali matolar (polyester, poliamid):

- Yuqori elastiklik, past tuklanish
- Havo o'tkazuvchanligi past
- Yuvishga bardoshlilik eng yuqori darajada

Tirikotaj matolar sifati ko'plab omillar – xomashyodan tortib, to'qish texnologiyasigacha – o'zaro bog'liq tizimda shakllanadi. Paxta tabiiy tolali mato sifatida inson salomatligiga foydali bo'lib, ayniqsa yozgi kiyim-kechakda keng qo'llaniladi. Biroq, uning elastikligi past bo'lib, yuvish jarayonlarida tuklanishga moyil. Polyester tolalari esa mustahkamligi va elastikligi bilan ajralib turadi, biroq havo o'tkazuvchanligi pastligi tufayli uzoq muddatli foydalanishda teri muammolarini keltirib chiqarishi mumkin. Shuning uchun aralash tolali tirikotaj matolar (masalan, 50/50 paxta-polyester) universal xossalarga ega bo'lib, ular funksional, iqtisodiy va gigiyenik talablarni muvozanatli tarzda qondiradi. Bu holat dizaynerlar, ishlab chiqaruvchilar va iste'molchilar uchun ham muhim yo'riqnoma bo'lib xizmat qiladi: yakuniy mahsulot maqsadiga qarab to'g'ri xomashyo tanlanishi kerak.

Shuningdek, matolarni ishlovdan o'tkazish bosqichlarida (enzimlash, silliqlash, issiqlik bilan ishlov berish) to'g'ri texnologik yondashuvlar sifatni oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Tirikotaj matolar sifati ularni tayyorlashda ishlatiladigan tolalar tarkibi va texnologik jarayonlarga kuchli bog'liq. Paxta tolasi ekologik jihatdan qulay va inson salomatligi uchun xavfsiz bo'lsa-da, tuklanish va deformatsiyaga moyil. Sintetik tolalar esa yuvishga bardoshli, ammo havo o'tkazuvchanligi past. Paxta va polyester aralashmasi esa muvozanatli variant sifatida, kundalik kiyimlarda keng qo'llanishi mumkin.

Kelajakda tirikotaj matolar sifatini yanada oshirish uchun:

- Yangi aralash tolali kompozitsiyalarni yaratish
- Antibakterial, UV-qarshi va hipoallergen ishlovlar joriy etish
- Innovatsion to'qish texnologiyalaridan foydalanish zarur.

Mazkur ilmiy tahlil tirikotaj sanoatida sifatni oshirish, texnologik innovatsiyalarni joriy qilish va zamonaviy iste'molchi ehtiyojlariga mos mahsulotlar ishlab chiqarish uchun nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Шарипова, Г. А. Технология трикотажного производства. — Ташкент: O'zbekiston to'qimachilik ilmiy markazi, 2019. — 250 б.
2. Kadolph, S. J., & Langford, A. L. Textiles. 11th ed. — Pearson Education, 2011. — 700 p.
3. Савицкий, А. П. Материаловедение швейного производства. — Москва: Легпромбытиздат, 2004. — 368 с.
4. ISO 9237:1995 — Textiles — Determination of the permeability of fabrics to air. International Organization for Standardization.
5. ISO 12945-2:2000 — Textiles — Determination of fabric propensity to surface fuzzing and to pilling — Part 2: Modified Martindale method.
6. Орипова, Н. Р., & Мирзаева, Д. М. Tola va iplarni sinash usullari. — Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti, 2021. — 176 б.
7. Гуляев, В. А. Технология трикотажа. — Москва: Академия, 2009. — 312 с.
8. Аҳмедов, А. Б. То'qimachilik xomashyo turlari va ularning xossalari. — Namangan: NMTI nashriyoti, 2020. — 144 б.
9. Sinclair, R. Textiles and Fashion: Materials, Design and Technology. — Woodhead Publishing, 2014. — 894 p.
10. ISO 13934-1:2013 — Textiles — Tensile properties of fabrics — Part 1: Determination of maximum force and elongation at maximum force using the strip method.

O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, 05-avgust

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM
ISTIQBOLLARI. IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 232 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz>

Konferensiya tashkilotchisi: Scienceproblems Team

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 05-avgust

ISBN 978-9910-09-259-6

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.